

Demens koster knap 10 mia. årligt

Demenssygdomme udgør sundhedsøkonomisk set en af de mest omkostningstunge grupper af hjernesygdomme. Ifølge et studie udgør de direkte omkostninger per person med demens mere end 327.000 kr. årligt. De samlede direkte omkostninger løber op omkring 9,9 mia. kr. årligt.



Et nyt dansk studie viser, at målt i direkte omkostninger pr. person indtager demenssygdomme førstepladsen som den mest omkostningstunge sygdomsgruppe blandt de 25 hjernesygdomme i studiet.

Et landsdækkende dansk registerstudie har kortlagt forekomst, dødelighed og omkostninger forbundet med de 25 mest almindelige grupper af hjernesygdomme – herunder demenssygdomme. Studiet, der er baseret på registerdata for alle danskere i perioden 1995 til 2021, er udformet som såkaldt matchet kohortestudie og udført af en gruppe epidemiologer og økonomer fra Aarhus Universitet.

Alle personer med en diagnosticeret hjernesygdom blev matchet med 10 personer med samme køn og alder uden en hjernesygdom, hvilket gjorde det muligt at undersøge eventuel overdødelighed og ekstra omkostninger forbundet med pågældende sygdom. Det aktuelle studie anvender samme metodik som et studie publiceret i 2020, hvilket gør resultaterne af de to studier sammenlignelige.

Flest kvinder diagnosticeres

Via offentlige sundhedsregistre identificerede forskerne i 2021 knap 44.000 personer med en demensdiagnose stillet i hospitalsregi. Det svarer til, at ca. 7,5 promille af den danske befolkning har en demensdiagnose. Antallet af



nydiagnosticerede demenstilfælde per 100.000 personår, også kaldet incidensraten, blev opgjort til 151, hvilket er det samme som i 2020-studiet. Medianalderen på diagnosetidspunktet var 80,8 år, og kønsfordelingen var 57 % kvinder og 43 % mænd.

Forhøjet dødelighed

Dødeligheden per år blandt personer med demens – også kaldet etårs mortaliteten – var ca. 15 %, svarende til at ca. 8.000 personer med demens årligt afgår ved døden. I den 10 gange så store køns- og aldersmatchede kontrolgruppe døde knap 33.000 personer årligt svarende til en etårs mortalitet på 6,2%. Demens var med andre ord associeret med ca. 2,7 gange forhøjet risiko for at dø (justeret *hazard ratio* 2,7; 95% konfidensinterval 2,6 til 2,7).

Direkte omkostninger

Den sundhedsøkonomiske belastning ved en given sygdom findes ved at se på de samlede omkostninger hos de syge fratrasket omkostningerne for køns- og aldersmatchede kontrolpersoner uden pågældende sygdom. De direkte omkostninger ved demens omfatter blandt andet udgifter til plejebolig eller beskyttet bolig, hjemmepleje, medicin, hospitalsudgifter og konsultationer i almen praksis.

Direkte ekstraomkostninger per person med demens i 2023-priser udgjorde godt 327.000 kr. årligt svarende til en samlet omkostningsbyrde på 9,9 mia. kr. årligt. Ikke mindre end 88% af de direkte omkostninger bestod af udgifter til plejebolig. Derimod løb udgifterne i almen praksis kun op i 0,5 % af de direkte ekstraomkostninger.

Indirekte omkostninger

Indirekte omkostninger forbundet med demens er notorisk vanskelige at få styr på, men i det aktuelle studie valgte forskerne at fokusere på produktivitetstab blandt personer i den erhvervsaktive alder defineret som aldersgruppen 18-65 år. Antallet af personer i denne aldersgruppe med en demensdiagnose er ca. 3.200. Produktivitetstabet associeret med demenssygdomme udgjorde ca. 351.000 kr. per person i den erhvervsaktive alder svarende til ca. 1,125 mia. kr. årligt i 2023-priser.

Omkostningstunge sygdomme

Målt i direkte omkostninger per person indtager demenssygdomme førstepladsen som den mest omkostningstunge sygdomsgruppe blandt de 25 hjernesygdomme, der indgik i studiet. Målt i samlede direkte omkostninger ligger demenssygdomme på andenpladsen kun overgået af omkostninger forbundet med depression, der er en væsentlig mere hyppig sygdomstilstand.

Forskerne gør opmærksom på, at det aktuelle studie kan have undervurderet forekomsten af demens og dermed også omkostningerne forbundet med demens. Det skyldes, at studiet er baseret på sygdomme diagnosticeret i hospitalsregi, og at man ikke forsøger at tage højde for et eventuelt mørketal af udiagnosticerede ældre med demens. Patienter, der udelukkende diagnosticeres og behandles i almen praksis, indgår fx ikke i opgørelsen.

Fuglsang CH, Rasmussen TB, Rudolfsen JH, Olsen J, Skipper N, Ulrichsen SP, et al. Occurrence, mortality, and economic burden of brain disorders in Denmark, 2015-2021: a population-based cohort study. *Lancet Reg Health Eur.* 2025;50:101189.

[PubMed](#)

Vestergaard SV, Rasmussen TB, Stallknecht S, Olsen J, Skipper N, Sorensen HT, et al. Occurrence, mortality and cost of brain disorders in Denmark: a population-based cohort study. *BMJ Open.*



2020;10(11):e037564.

[PubMed](#)

Oprettet: 01. maj 2025